

Suvestinė redakcija nuo 2024-09-01

Įsakymas paskelbtas: TAR 2018-12-27, i. k. 2018-21529



**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ŠALPOS IŠMOKŲ SKYRIMO IR MOKĖJIMO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO**

2018 m. gruodžio 27 d. Nr. A1-759

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo 15 straipsnio 2 dalimi:

1. T v i r t i n u Šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo nuostatus (pridedama).
2. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministro

2018 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. A1-759

(Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministro

2024 m. rugpjūčio 26 d. įsakymo Nr. A1-562
redakcija)

ŠALPOS IŠMOKŲ SKYRIMO IR MOKĖJIMO NUOSTATAI

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato kreipimosi dėl Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatyme nustatytų šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo, jų skyrimo ir mokėjimo tvarką.

2. Nuostatuose vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Šalpos pensijų įstatyme, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme, Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse.

II SKYRIUS

KREIPIMASIS DĖL ŠALPOS IŠMOKŲ SKYRIMO IR MOKĖJIMO

3. Asmuo, nurodytas Šalpos pensijų įstatymo 15 straipsnio 3 dalyje, kreipdamasis dėl šalpos išmokų skyrimo ar jų mokėjimo atnaujinimo (pratęsimo), Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Fondo valdyba) direktoriaus įgaliotai (įgaliotoms) Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigai (įstaigoms) (toliau – šalpos išmokas mokanti įstaiga) turi pateikti prašymą skirti šalpos išmoką ar atnaujinti (pratęsti) jos mokėjimą (toliau – prašymas) bei Nuostatuose nurodytus dokumentus, reikalingus atitinkamai šalpos išmokai skirti ar jos mokėjimui atnaujinti (pratęsti).

4. Sprendimas dėl šalpos išmokos skyrimo ar jos mokėjimo atnaujinimo (pratęsimo) priimamas, remiantis šiais dokumentais ir duomenimis:

4.1. prašymu;

4.2. asmens, turinčio teisę į šalpos išmoką:

4.2.1. tapatybę patvirtinančiu dokumentu;

4.2.2. dokumentu, patvirtinančiu ar suteikiančiu teisę gyventi Lietuvos Respublikoje (Šalpos pensijų įstatymo 1 straipsnio 3 dalies 2 punkte nurodytiems asmenims arba Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės piliečiams ir jų šeimos nariams);

4.2.3. Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimu gyventi Europos Sąjungoje (Šalpos pensijų įstatymo 1 straipsnio 3 dalies 3 punkte nurodytiems asmenims ir 4 punkte nurodytiems asmenims, kuriems suteiktas pabėgėlio statusas Lietuvos Respublikoje);

4.2.4. leidimu laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje (Šalpos pensijų įstatymo 1 straipsnio 3 dalies 4 punkte nurodytiems asmenims, kuriems suteikta papildoma apsauga Lietuvos Respublikoje arba laikinoji apsauga Lietuvos Respublikoje, ir 7 punkte nurodytiems asmenims arba Australijos, Japonijos, Jungtinių Amerikos Valstijų, Kanados, Naujosios Zelandijos, Pietų Korėjos piliečiams ir jų šeimos nariams);

4.3. pažyma apie asmens, kuriam prašoma skirti šalpos išmoką ar atnaujinti (pratęsti) jos mokėjimą, deklaruotą gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje arba įtraukimą į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą;

4.4. kompetentingos institucijos ar įstaigos išduota pažyma apie asmeniui paskirtas ir mokamas Šalpos pensijų įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nurodytas pensijas ar pensijų išmokas ir šių išmokų dydžius ar apie tai, kad asmuo neįgijo teisės gauti nurodytas pensijas ar pensijų išmokas, arba Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos raštu pateikta informacija apie Šalpos pensijų įstatymo 15 straipsnio 6 dalyje nurodytas aplinkybes.

5. Priimant sprendimą dėl šalpos negalios pensijos skyrimo ar jos mokėjimo atnaujinimo (pratęsimo), kartu su Nuostatų 4 punkte nurodytais dokumentais ir duomenimis papildomai vertinami šie dokumentai ir duomenys:

5.1. Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Agentūra) išduotas sprendimas dėl neįgalumo arba dalyvumo lygio nustatymo, Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – NDNT) iki 2023 m. gruodžio 31 d. išduota neįgalumo arba darbingumo lygio pažyma, Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos asmens sveikatos priežiūros įstaigų gydytojų konsultacinės komisijos (toliau – GKK) iki 2005 m. birželio 30 d.

išduota vaiko (įvaikio) invalidumo pažyma arba Valstybinės medicininės socialinės ekspertizės komisijos iki 2005 m. birželio 30 d. išduotas invalidumo pažymėjimas;

5.2. Agentūros, NDNT ar GKK išduotos pažymos, patvirtinančios laikotarpius, kuriais namuose slaugytam asmeniui buvo nustatytas atitinkamai individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis, iki 2023 m. gruodžio 31 d. – specialusis nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis arba iki 2005 m. liepos 1 d. asmuo buvo pripažintas vaiku invalidu, I ar II grupės invalidu nuo vaikystės arba visiškos negalios invalidu (Šalpos pensijų įstatymo 5 straipsnio 4 punkte nurodytiems asmenims);

5.3. dokumentai, patvirtinantys tėvystės (motinystės) ryšį arba globos (rūpybos) nustatymą ir asmens paskyrimą globėju arba rūpintoju (Šalpos pensijų įstatymo 5 straipsnio 4 ir 5 punktuose nurodytiems asmenims);

5.4. socialinės globos ar švietimo įstaigos išduota pažyma, atitinkamai nurodanti, kokios socialinės globos paslaugos asmeniui teikiamos globos įstaigoje arba kokį išlaikymą asmuo gauna švietimo įstaigoje valstybės ir (ar) savivaldybės biudžeto lėšomis (skiriant šalpos negalios pensiją vaikui, kuris yra apgyvendintas vienoje iš nurodytų įstaigų);

5.5. palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninės išduota pažyma, nurodanti, ar asmeniui buvo teikiamos slaugos, palaikomojo gydymo, socialinės paslaugos bei patarnavimai, už kuriuos mokama iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų, jei prašoma skirti šalpos negalios pensiją už asmens su negalia, kuris buvo slaugomas palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėje, slaugą (Šalpos pensijų įstatymo 5 straipsnio 4 punkte nurodytiems asmenims);

5.6. savivaldybės administracijos (jeigu asmuo yra gyvenęs skirtingų savivaldybių teritorijose, kiekvienos savivaldybės, kurios teritorijoje asmuo gyveno) išduota pažyma, patvirtinanti, kad šio asmens vaikui (įvaikiui) nebuvo nustatyta nuolatinė globa (rūpyba) (Šalpos pensijų įstatymo 5 straipsnio 5 punkte nurodytiems asmenims).

6. Priimant sprendimą dėl šalpos senatvės pensijos skyrimo ar jos mokėjimo atnaujinimo (pratęsimo), kartu su Nuostatų 4 punkte nurodytais dokumentais ir duomenimis papildomai vertinami šie dokumentai:

6.1. Nuostatų 5.2 papunktyje nurodyti dokumentai (Šalpos pensijų įstatymo 6 straipsnio 1 punkte nurodytiems asmenims);

6.2. Nuostatų 5.3 papunktyje nurodyti dokumentai (Šalpos pensijų įstatymo 6 straipsnio 1–2 punktuose nurodytiems asmenims);

6.3. Nuostatų 5.5 papunktyje nurodytas dokumentas, jei prašoma skirti šalpos senatvės pensiją už asmens su negalia, kuris buvo slaugomas palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėje, slaugą (Šalpos pensijų įstatymo 6 straipsnio 1 punkte nurodytiems asmenims);

6.4. Nuostatų 5.6 papunktyje nurodytas dokumentas (Šalpos pensijų įstatymo 6 straipsnio 2 punkte nurodytiems asmenims).

7. Priimant sprendimą dėl šalpos našlaičių pensijos skyrimo ar jos mokėjimo atnaujinimo (pratęsimo), kartu su Nuostatų 4 punkte nurodytais dokumentais ir duomenimis papildomai vertinami šie dokumentai ir duomenys:

7.1. asmens, už kurį prašoma skirti šalpos našlaičių pensiją ar atnaujinti (pratęsti) jos mokėjimą, mirties liudijimas, mirties įrašą liudijantis išrašas ar kitas mirties arba paskelbimo mirusiu faktą patvirtinantis dokumentas, ar šiuose dokumentuose nurodytų duomenų išrašas iš Gyventojų registro;

7.2. dokumentas, patvirtinantis našlaičio tėvystės (motinystės) ryšį su mirusiu (paskelbtu mirusiu) asmeniu, už kurį prašoma skirti šalpos našlaičių pensiją ar atnaujinti (pratęsti) jos mokėjimą;

7.3. Įtariamųjų, kaltinamųjų ir nuteistųjų registro pažyma ir (ar) įsiteisėjęs apkaltinamasis teismo nuosprendis, patvirtinantis Šalpos pensijų įstatymo 15 straipsnio 9 dalyje nurodytą aplinkybę arba jos nebuvimą;

7.4. švietimo teikėjų (išskyrus laisvąjį mokytoją) ar užsienio valstybės subjekto, kuriame našlaitis mokosi ar studijuoja, pažyma apie jo mokymąsi ar studijas (Šalpos pensijų įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodytiems asmenims);

7.5. Nuostatų 5.1 papunktyje nurodytas dokumentas (Šalpos pensijų įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytiems asmenims);

7.6. Nuostatų 5.4 papunktyje nurodytas dokumentas (skiriant ar atnaujinant (pratęsiant) šalpos našlaičių pensijos mokėjimą vaikui, kuris apgyvendintas vienoje iš Nuostatų 5.4 papunktyje nurodytų įstaigų).

8. Priimant sprendimą dėl šalpos kompensacijos skyrimo ar jos mokėjimo atnaujinimo (pratęsimo), kartu su Nuostatų 4 punkte nurodytais dokumentais ir duomenimis papildomai vertinami šie dokumentai ir duomenys:

8.1. NDNT arba GKK išduotos pažymos, patvirtinančios laikotarpius, kuriais namuose slaugytas vaikas (įvaikis) buvo pripažintas invalidu, I ar II grupės invalidu nuo vaikystės arba

I ar II grupės invalidu, juo tapusiu iki 18 metų (Šalpos pensijų įstatymo 12 straipsnio 1 punkte nurodytiems asmenims);

8.2. Nuostatų 5.1 papunktyje nurodyti dokumentai (skiriant šalpos kompensaciją asmeniui, kuris yra netekęs 60 procentų ir daugiau dalyvumo (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – darbingumo));

8.3. Nuostatų 5.3 papunktyje nurodyti dokumentai;

8.4. Nuostatų 5.5 papunktyje nurodytas dokumentas, jei prašoma skirti šalpos kompensaciją už asmens su negalia, kuris buvo slaugomas palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėje, slaugą (Šalpos pensijų įstatymo 12 straipsnio 1 punkte nurodytiems asmenims);

8.5. Nuostatų 5.6 papunktyje nurodytas dokumentas (Šalpos pensijų įstatymo 12 straipsnio 2 punkte nurodytiems asmenims).

9. Kreipdamasis dėl šalpos išmokos skyrimo ar jos mokėjimo atnaujinimo (pratęsimo), asmuo kartu su prašymu, atsižvelgdamas į šalpos išmokos rūšį ir jos skyrimo ir mokėjimo sąlygas, šalpos išmokas mokančiai įstaigai turi pateikti Nuostatų 4–8 punktuose nurodytus dokumentus bei duomenis, išskyrus:

9.1. Nuostatų 4.4 papunktyje nurodytą informaciją, gautą iš Užsienio reikalų ministerijos, dėl kurios pateikimo į nurodytą valstybės instituciją raštu kreipiasi šalpos išmokas mokanti įstaiga per 3 darbo dienas po to, kai gavo asmens prašymą skirti ir (ar) šalpos išmoką ir nustatė, kad iš kompetentingų užsienio valstybių institucijų negalima gauti informacijos ir (ar) duomenų apie užsienio valstybių pensijas ar pensijų išmokas, jeigu ji einamaisiais kalendoriniais metais nėra gavusi iš Užsienio reikalų ministerijos Nuostatų 4.4 papunktyje nurodytos informacijos (kreipiantis neteikiami asmens, kuris kreipėsi dėl šalpos išmokos, duomenys). Užsienio reikalų ministerija per 3 darbo dienas nuo dienos, kurią gavo šiame papunktyje nurodytą šalpos išmokas mokančios įstaigos kreipimąsi, raštu pateikia šalpos išmokas mokančiai įstaigai Nuostatų 4.4 papunktyje nurodytą informaciją;

9.2. Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 94 straipsnio 6 dalyje nustatytą atvejį, kai asmuo kartu su prašymu skirti šalpos išmoką ar atnaujinti (pratęsti) jos mokėjimą pateikia turimus Nuostatų 4–8 punktuose nurodytus dokumentus ir (ar) duomenis (atsižvelgdamas į šalpos išmokos rūšį, jos skyrimo ir mokėjimo sąlygas) bei laisvos formos paaiškinimą, kuriame nurodo, kurių iš Nuostatų 4–8 punktuose nurodytų dokumentų ir (ar) duomenų (atsižvelgdamas į šalpos išmokos rūšį, jos skyrimo ir mokėjimo sąlygas) ir kodėl negali pateikti, ir patvirtina, kad atitinka Šalpos pensijų įstatyme nustatytas

sąlygas (išskyrus Šalpos pensijų įstatymo 7 straipsnio 1 dalį, 10 straipsnio 1 dalį ir 13 straipsnio 2 dalį) gauti atitinkamą šalpos išmoką;

9.3. dokumentus, kuriuose nurodyti duomenys yra registru, valstybės ar vidaus administravimo informacinėse sistemose, arba duomenis, šalpos išmokas mokančios įstaigos gaunamus iš šių informacinių sistemų pagal duomenų teikimo sutartis.

10. Mirus (paskelbus mirusiu) šalpos išmokos gavėjui, sprendimas dėl Šalpos pensijų įstatymo 15 straipsnio 24 dalyje nurodytų lėšų išmokėjimo Šalpos pensijų įstatymo 15 straipsnio 24 dalyje nurodytiems asmenims priimamas gavus:

10.1. jų prašymą išmokėti Šalpos pensijų įstatymo 15 straipsnio 24 dalyje nurodytas lėšas;

10.2. mirusio (paskelbto mirusiu) šalpos išmokos gavėjo mirties (pripažinimo mirusiu) faktą patvirtinantį dokumentą, jeigu duomenų apie jo mirtį (pripažinimą mirusiu) nėra Gyventojų registre;

10.3. kitus Šalpos pensijų įstatymo 15 straipsnio 24 dalyje nurodytus dokumentus.

11. Jeigu asmuo kartu su prašymu ar Nuostatų 10.1 papunktyje nurodytu prašymu pateikia ne visus dokumentus, kurių reikia šalpos išmokai skirti ir (ar) mokėti ar jos mokėjimui atnaujinti (pratęsti), ar Šalpos pensijų įstatymo 15 straipsnio 24 dalyje nurodytoms lėšoms išmokėti, šalpos išmokas mokanti įstaiga per 5 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos kreipiasi į asmenį, prašydama pateikti trūkstamus dokumentus arba ją informuoti, jei tokių dokumentų asmuo pateikti negali. Jeigu asmuo informuoja, kad negali pateikti reikalingų dokumentų, šalpos išmokas mokanti įstaiga per 5 darbo dienas nuo tokios informacijos gavimo dienos kreipiasi į valstybės institucijas, įstaigas ar organizacijas, prašydamos pateikti trūkstamus dokumentus, reikalingus šalpos išmokai skirti ir (ar) mokėti ar jos mokėjimui atnaujinti (pratęsti), ar Šalpos pensijų įstatymo 15 straipsnio 24 dalyje nurodytoms lėšoms išmokėti.

12. Jeigu prašymą teikia 18 metų sukakęs asmuo, pripažintas ribotai veiksnium šioje srityje, kartu su juo turi būti pateikti:

12.1. prašymą teikiančio asmens globėjo rašytinis sutikimas dėl kreipimosi skirti šalpos išmoką ar atnaujinti (pratęsti) jos mokėjimą;

12.2. dokumentas, patvirtinantis globos nustatymą prašymą teikiančiam asmeniui ir globėjo jam paskyrimą;

12.3. prašymą teikiančio asmens globėjo asmens tapatybę patvirtinantis dokumentas.

13. Jeigu prašymą šalpos išmokas mokančiai įstaigai teikia ne asmuo, turintis teisę gauti šalpos išmoką, o kitas Šalpos išmokų įstatymo 15 straipsnio 3 dalyje nurodytas asmuo, kartu su prašymu ir Nuostatų 4–8 punktuose nurodytais dokumentais, atsižvelgiant į šalpos išmokos, kurią prašoma skirti ar atnaujinti (pratęsti) jos mokėjimą, rūšį, turi būti pateikti:

13.1. dokumentai, patvirtinantys prašymą teikiančio asmens:

13.1.1. teisę atstovauti asmeniui, turinčiam teisę gauti šalpos išmoką, patvirtinantis dokumentas (jei prašymą teikia asmens įgaliotas atstovas);

13.1.2. giminystės ryšį su asmeniu, turinčiu teisę gauti šalpos išmoką, patvirtinantis dokumentas (jei prašymą teikia asmens artimasis giminaitis arba asmens iki 18 metų tėvas (motina) ar įtėvis (įmotė));

13.1.3. santuokos su asmeniu, turinčiu teisę gauti šalpos išmoką, faktą patvirtinantis dokumentas (jei prašymą teikia asmens sutuoktinis);

13.1.4. globos (rūpybos) nustatymą asmeniui, turinčiam teisę gauti šalpos išmoką, ir globėjo (rūpintojo) jam paskyrimą patvirtinantys dokumentai (jei prašymą teikia asmens iki 18 metų globėjas (rūpintojas));

13.1.5. darbo socialinių paslaugų įstaigoje faktą patvirtinantis dokumentas (jei prašymą teikia socialinių paslaugų įstaigos darbuotojas);

13.1.6. Agentūros (iki 2024 m. gruodžio 31 d. – NDNT) direktoriaus ar jo įgalioto asmens sprendimas dėl aprūpintojo skyrimo asmeniui, turinčiam teisę gauti šalpos išmoką (jei prašymą teikia aprūpintojas);

13.2. prašymą teikiančio asmens tapatybę patvirtinantis dokumentas.

14. Prašymai turi atitikti Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, 23 ir 24 punktuose nurodytus asmenų teikiamų prašymų reikalavimus.

15. Prašymai kartu su visais dokumentais, reikalingais šalpos išmokoms skirti ir mokėti ar jų mokėjimui atnaujinti (pratęsti), ar Šalpos pensijų įstatymo 15 straipsnio 24 dalyje nurodytoms lėšoms išmokėti, teikiami šalpos išmokas mokančiai įstaigai Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje nurodytais būdais, taip pat per Elektroninę gyventojų aptarnavimo sistemą.

16. Jeigu asmuo šalpos išmokas mokančiai įstaigai pateikia ne Nuostatuose nurodytų dokumentų originalus, o kopijas, jos turi būti patvirtintos dokumentą išdavusios Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės institucijos, įstaigos ar organizacijos, notaro ar kito asmens, įgalioto atlikti notarinius veiksmus, arba konsulinio pareigūno, arba kito kompetentingo užsienio valstybės pareigūno. Užsienio valstybių institucijų išduoti dokumentai turi būti išversti į lietuvių kalbą ir legalizuoti arba patvirtinti pažyma (*Apostille*), vadovaujantis Dokumentų legalizavimo ir tvirtinimo pažyma (*Apostille*) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 30 d. nutarimu Nr. 1079 „Dėl Dokumentų legalizavimo ir tvirtinimo pažyma (*Apostille*) tvarkos aprašo patvirtinimo“, išskyrus atvejus, kai Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse arba Europos Sąjungos teisės aktuose numatyta kitaip. Asmenims pateikus dokumentų originalus, šalpos išmokas mokančios įstaigos valstybės tarnautojai ar darbuotojai, įgalioti tvirtinti dokumentų kopijų tikrumą, padaro dokumentų kopijas, patvirtina jų tikrumą ir dokumentų originalus grąžina juos pateikusiam asmeniui. Asmens tapatybę patvirtinančių dokumentų kopijos nedaromos ir, įsitikinus prašymą teikiančių asmenų tapatybe, šių dokumentų originalai grąžinami juos pateikusiam asmeniui.

III SKYRIUS

ŠALPOS IŠMOKŲ SKYRIMO IR MOKĖJIMO TVARKA

17. Šalpos išmokas mokanti įstaiga sprendimus dėl šalpos išmokų skyrimo, jų mokėjimo sustabdymo, nutraukimo, atnaujinimo (pratęsimo), Šalpos pensijų įstatymo 15 straipsnio 24 dalyje nurodytų lėšų išmokėjimo priima ir apie juos informuoja Viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka ir terminais, jei tai nenustatyta Šalpos pensijų įstatyme.

18. Šalpos išmokos mokamos už praėjusį mėnesį, jas išmokant Fondo valdybos direktoriaus nustatyta tvarka ir terminais.

19. Šalpos našlaičių pensijos mokėjimo ypatumai pasikeitus našlaičių, turinčių teisę į šalpos našlaičių pensiją už tą patį mirusį (paskelbtą mirusiu) asmenį:

19.1. padidėjus šalpos našlaičių pensijos gavėjų skaičiui, nes daugiau našlaičių įgijo teisę į šalpos našlaičių pensiją, ir dėl to sumažėjus našlaičiams, iki nurodytų aplinkybių atsiradimo dienos turėjusiems teisę į šalpos našlaičių pensiją, mokėtinos šalpos našlaičių

pensijos dydžiui, naujo dydžio šalpos našlaičių pensija nurodytiems našlaičiams pradedama mokėti nuo kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį šalpos išmokas mokanti įstaiga priėmė sprendimą našlaičiui skirti šalpos našlaičių pensiją ar atnaujinti (pratęsti) jos mokėjimą, pirmos dienos;

19.2. sumažėjus šalpos našlaičių pensijos gavėjų skaičiui ir dėl to padidėjus našlaičiams, turintiems teisę į šalpos našlaičių pensiją, mokėtinos šalpos našlaičių pensijos dydžiui, naujo dydžio šalpos našlaičių pensija jiems pradedama mokėti nuo kito mėnesio, einančio po mėnesio, kurį našlaičiui (-iams) nutrauktas ar sustabdytas šalpos našlaičių pensijos mokėjimas, pirmos dienos.

20. Jeigu skirtingais laikotarpiais buvo nustatyta, kad asmuo yra vaikas invalidas arba I ar II grupės invalidas nuo vaikystės, arba asmuo, tapęs I ar II grupės invalidu iki 18 metų, arba asmuo, kuriam nustatytas individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – specialusis nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis), skiriant šalpos pensiją arba šalpos kompensaciją, jo slaugos namuose laikas sumuojamas. Jeigu asmuo skirtingais laikotarpiais slaugė namuose kelis šiame punkte nurodytus asmenis su negalia, šių asmenų su negalia slaugos namuose laikas sumuojamas tik tuo atveju, kai jis nesutampa.

21. Šalpos išmokos dalis, kurią socialinės globos įstaigoje gyvenantis asmuo turi sumokėti už jam teikiamas socialines paslaugas, gavus šalpos išmokos gavėjo, o jeigu jis pripažintas neveiksniu ar ribotai veiksniumi toje srityje – jo globėjo, rašytinį sutikimą, pervedama į socialinės globos įstaigos sąskaitą kredito įstaigoje, bet ši dalis negali viršyti 80 procentų šalpos išmokos dydžio.

22. Šalpos našlaičių pensijos gavėjai, kurie mokosi užsienio valstybėje, prasidėjus kiekvieniems mokslo ar studijų metams (arba prieš mokslo ar studijų metų pradžią), privalo pateikti šalpos išmokas mokančiai įstaigai švietimo tiekėjo (išskyrus laisvąjį mokytoją), kuriame ar pas kurį mokosi ar studijuoja, išduotas pažymas apie mokymąsi arba studijas (toliau šiame punkte – pažymos). Pažymos turi būti išduotos ne anksčiau kaip likus vienam mėnesiui iki mokslo ar studijų metų pradžios.

23. Jei, nepasibaigus paskirtos šalpos išmokos mokėjimo terminui, asmens neįgalumo arba dalyvumo lygis vertinami pakartotinai, priimamas naujas sprendimas dėl neįgalumo ar dalyvumo lygio nustatymo ir šiuos duomenis šalpos išmokas mokanti įstaiga gauna iš registru, valstybės ar

vidaus administravimo informacinių sistemų arba iš šių informacinių sistemų pagal duomenų teikimo sutartis, naujas sprendimas dėl šalpos išmokos skyrimo ir mokėjimo priimamas be atskiro asmens, kuriam mokama šalpos išmoka, prašymo.

24. Šalpos išmokos ir pensijos ar pensijų išmokos kartu su pensijos priemoka (jeigu asmuo turi teisę gauti daugiau negu vieną pensiją ar pensijų išmoką – bendros jų sumos) skirtumas apskaičiuojamas, iš skirtos šalpos išmokos dydžio atimant tą patį mėnesį, už kurį mokama šalpos išmoka, asmeniui išmokėtos pensijos ar pensijų išmokos, išskyrus Šalpos pensijų įstatymo 7 straipsnio 2 dalyje ir 13 straipsnio 2 dalyje nurodytas pensijas ar pensijų išmokas, kurios mokamos kartu su atitinkama šalpos išmoka (jeigu asmeniui išmokėta daugiau negu viena pensija ar pensijų išmoka – bendros jų sumos) dydį.

25. Jeigu duomenys apie kas mėnesį mokamos pensijos ar pensijų išmokos dydį iš kompetentingų įstaigų ar iš asmens gaunami pavėluotai arba teikiami kas ketvirtį, mokėtinos šalpos išmokos dalies dydis apskaičiuojamas pagal turimus naujausius duomenis apie asmens gautos pensijos ar pensijų išmokos dydį ir taip apskaičiuoto dydžio šalpos išmoka mokama ne ilgiau nei 12 mėnesių. Gavus naujus duomenis apie išmokėtos pensijos ar pensijų išmokos dydį, šalpos išmokos dalis perskaičiuojama nuo kito mėnesio pirmos dienos po to, kai nurodyti duomenys buvo gauti, o jeigu šalpos išmokos dalis už tą mėnesį dar neišmokėta – nuo ankstesnio mėnesio pirmos dienos.

IV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

26. Asmenys šalpos išmokas mokančios įstaigos sprendimus šalpos išmokų skyrimo ir (ar) mokėjimo klausimais, taip pat jų veiksmus (neveikimą) turi teisę skųsti Fondo valdybai Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka. Fondo valdybos išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka priimtas sprendimas gali būti skundžiamas teismui.

27. Asmens duomenų, gautų įgyvendinant Nuostatus, tvarkymo tikslai – asmenų, turinčių teisę į atitinkamą šalpos išmoką ar Šalpos pensijų įstatymo 15 straipsnio 24 dalyje nurodytas lėšas, jų atstovų identifikavimas, prašymų skirti atitinkamą šalpos išmoką ar atnaujinti (pratęsti) jos mokėjimą, ar išmokėti Šalpos pensijų įstatymo 15 straipsnio 24 dalyje nurodytas lėšas nagrinėjimas, šalpos išmokų skyrimas ir mokėjimas, Šalpos pensijų įstatymo

15 straipsnio 24 dalyje nurodytų lėšų išmokėjimas, lėšų, skiriamų šalpos išmokoms mokėti, apskaita.

28. Įgyvendinant Nuostatus, asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų apsaugą ir tvarkymą, nuostatomis.

29. Dokumentai saugomi Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka.

30. Duomenų subjektų teisės įgyvendinamos duomenų valdytojo nustatyta tvarka, vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas Nr. [A1-787](#), 2019-12-19, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20693
Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. gruodžio 27 d. įsakymo Nr. A1-759 „Dėl Šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas Nr. [A1-567](#), 2021-08-02, paskelbta TAR 2021-08-02, i. k. 2021-16929
Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. gruodžio 27 d. įsakymo Nr. A1-759 „Dėl Šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas Nr. [A1-231](#), 2022-03-31, paskelbta TAR 2022-03-31, i. k. 2022-06497
Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. gruodžio 27 d. įsakymo Nr. A1-759 „Dėl šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas Nr. [A1-572](#), 2022-08-31, paskelbta TAR 2022-08-31, i. k. 2022-17971
Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. gruodžio 27 d. įsakymo Nr. A1-759 „Dėl Šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas Nr. [A1-562](#), 2024-08-26, paskelbta TAR 2024-08-27, i. k. 2024-14881

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. gruodžio 27 d. įsakymo Nr. A1-759 „Dėl Šalpos išmokų skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo